

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul III. No. 141.

Constanța, Duminică 22 Octombrie 1895.

20 bani numărul

Afaceri Administrative

Consiliul județian al Constanței a fost convocat în sesiune ordinară pentru dîna de 15 curent. În prima ședință deschisa de d. prefect Iancovici, s'a hotarit amânarea inceperei sesiunii pe dîna de 28.

Avem sub ochi programul lucrarilor de care urmează a se ocupa consiliul general al județului în aceasta sesiune. Peste tot sunt numai afaceri curente, pe care legile le pune în sarcina consiliului județian, ca: regularea chestiunilor budgetare, instituirea de comisiuni și delegațiuni pentru a lua parte la diferite lucrări, alipiri și deslipiri de comune, vre-o două cereri de ajutor și un raport de rezolvat al unui domn Sub-prefect.

Programul e cu deseरăşire sărac în concepții de nicio lucrată. S-ar părea că nu mai e nimic de lucru, afara din cele ce legiuitorul bucureștean a prevăzut pentru județul Constanța.

De atâtia ani s'a facut planul palatului administrativ, pentru care s'a platit architectului Munteanu 7000 lei și alți 3000 lei pentru modificările din urmă; de mai bine de doi ani s'a facut împrumutul necesar construirii acestui local, pentru care se platește rata anuală de dobândă vr'o 15000 lei, suma îndoită de aceea ce se prinde pentru aceeași sumă redepozitată la casa de consemnații, plus chiria anuală de 5000 lei. Până acum nu se vede nici un început; nici măcar asupra locului unde să se clădescă palatul nu s'a hotarit ceva definitiv.

Județul are bani gata din fondul drumurilor aproape o jumătate milion de lei, și n'a facut până acum nici un crămpciu de șosea; nu știm dacă a facut pe unde-va un podoară macar.

Consiliul județian a clasificat, contra literelor expuse a legii, toate șoselele, înseși cele ce duc din capitala județului la graniță, la porturile dunărene și la reședințele de sub-prefecturi, ca drumuri vicino-comunale, obligând comunele să le facă cu toată cheltuiala lor. Jumătatea de milion a pus'o să fructifice cu 3 la sută la casa de consemnații. Comunele să și facă șosele pe teritoriul lor de către 20—30 kilometri, reionul comună, aducând minieri italieni, albanezi, să spargă piatră din carieră, pe care statul, cu atâta amabilitate, le pune gratis la dispoziția locuitorilor.

Aceasta se numește gospodăria de până acum a județului Constanța.

In interval numai de trei ani, din care două ani de criză, comuna Constanța a facut: o școală primară mică, model în toată țara, un spital comună, două linii de garaj printre magazinele particulare, un local de primarie, două localuri de baie, pentru care s'a cheltuit peste o jumătate milion de lei. Deosebit s'a facut alte lucrări de străzi, plantații etc. în valoare de aproape un sfert de milion.

Există o deosebire între cel de la primarie și cel din capul județului. Această deosebire poate proveni numai de acolo, că cei puși în capul administrației comunale se aleg printre cetățenii, pe când cei din capul județului se numesc direct de guvern. Unii, puși sub controlul imediat al cetățenilor, au interes de a se recomanda și pentru alte ocazii, pe când cei-l-alti, sub organizația actuală, scapa de sub orice control, neavând de menajat de căt pe un singur stăpân, pe ministru, care, ori-care ar fi fost, spre ași fi putut arunca văduil și asupra Dobrogei, ar fi trebuit

să aiba 32 perechi de ochi, ceea ce, nu putea fi; și de aceea nu putem semnala nici o îmbunătățire în acest resort.

Am mai ăsao și alta-dată, repetăm și acum: *Rău cu rău, dar mai rău fără rău.*

Dacă am fi avut pe cineva care se arête ministerul, parlamentul, halul în care ne aflam, poate s'ar fi facut ceva, dându-ni-se cel puțin un prefect cointeresat la sorta acestui județ.

Afara de cinalitatea de cinstiți, nu putem numera mai nimic la activul prefeților din urmă. Dar cinstea nu e o cinalitate, ea este o datorie, cu care nimenei n'are drept să se glorifice.

N'am avut noroc; să sperăm de aci înainte.

Actualul prefect, d. Dimitrie Iancovici, nu este un începător în ale administrației, cum așa fost militarul de până acum. D-sa a fost director căt-va timp la prefectura de Tulcea, sub d-l Stătescu, de unde consiliul județului vecin l-a trimis în străinătate spre ași complecta studiile juridice, pe care cu destul succes le-a practicat multă vreme în baroul bucureștean.

Ne-fiind strein de Dobrogea, posedând complet cunoștințele teoretice și având facută practica necesara la județul vecin, atât de bogat în îmbunătățiri administrative, punem toate speranțele noastre în d-l Iancovici, care credem că ăș-a lăsat numeroasa clientela din Capitală numai spre a fi folositor provinciei, unde cu atâta căldură a fost îmbrățișat de la început.

II urăm succes bun la lucru.

BALTA MEDGIBIEI

Prin Revista Dobrogei și prin co-loanele acestui ziar ne-am ocupat în diferite rânduri de insănătoșirea unor localități mășinoase. Intre

cară am pus în totdeauna în prima linie balta Medgidiei, vechea Cara-su, Apa-Neagră (Cerna-Voda), care, întocmai ca și Marea Neagră, a fost astfel botezată după multele sinistre și victime ce a făcut.

Balta Medgidiei cu imprejurimile, e recunoscută ca cea mai nesănătoasă localitate a Dobrogei, din care cauză marele bărbat Cogălniceanu, ministru de interne, dispusese încă din primul an al ocupării însăncășirea ei prin desecarea mlaștinei și plantarea ei cu arbori.

Său s-a făcut căteva sănături și s-au plantat căteva sălcii încă de atunci, pe cărți le-a continuat în urmă comuna Medgidie, pe partea ce vine în vatra orașului, dar atâtă tot. Cea mai mare și mai primejdioasă intindere stă și până în diua de astăzi o mocirlă pestilentioasă, împărtășind moartea în populația din oraș și imprejurime.

Această balta fiind vizitată de fostul ministru al Domeniilor, acum un an, s'a dispus desecarea și plantarea ei, însărcinându-se cu aceasta lucrare serviciul de plantații al Dobrogei.

Până adî nu vedem nimic.

D. Piceag, care însoțește pe d-l ministru cănd s'a luat această hotărrire, n'a luat încă nici o dispoziție. Lucrarea această e o întreprindere foarte importantă, dacă e a se face asanarea întregiei bălti, și nu trebuie lăsată numai asupra șefului de ocol respectiv.

Planul unei asemenea lucrări și devizele de cheltuieli, nu pot fi de competență unor șefi de ocoale, fără cunoștințe suficiente și fără experiență necesară unor asemenea lucrări.

Spre a evita decepționi și mai cu seamă cheltuieli zadarnice, de cărți serviciul silvic a avut până acum destule probe pe bărăganul Ialomiței și în Dobrogea la Casapchioi, ar trebui ca însuși d. Piceag, consilier forestier, om cu destulă experiență, să pue bazele lucrării, lăsând tinerilor silvicultori români numai execuția. — Tot așa ar trebui făcute lucrările și la diua de Mare, la căror împădurire se lucrează.

In orice caz, în loc de a se ocupa de singuracile păduri de munte, d-o deal și de câmpie, pentru cărți s'a făcut în țară sute de amenajamente până acum, d. Piceag ar trebui să fie în Dobrogea

să pue bazele regimului silvic local, în sensul cum aș făcut-o colegii d-sale din serviciul silvic austriac pentru împădurirea Carst-ului din Dalmatia și regularea pădurilor Bosniace și Herțegovinene, lăsate de Turci absolut în aceeași stare ca și pădurile Dobrogei.

E ceva de făcut aci demn de atenția și ocupația unui om experimentat în ale pădurilor.

Când vom dispune de timp vom mai reveni.

PĂDURILE DOBROGEI

Studiul asupra sistemului de exploatare

de
PETRE GRIGORESCU

SILVICULTOR

(Urmare).

Muschinii după arbori:

Fie-ne permis să dice și aci două verbe asupra prețului pus pe lemnele de foc, cele mai importante prin cantitatele ce se cer; din pricina cărora, mai cu seamă, s'a modificat tarifele atât de des, aducând totdeauna confuziunea cea mai mare.

Vom releva numai lemnele de salcie și plop, cu toate că și asupra celor-lalte categorii ar fi destul de zis.

După ce, convenit era, chiar la minister, « că materialul lemnos în Dobrogea revine săt scump de căt la pădurile de dincoace de Dunăre », știut fiind că în portul Brăila ele se vinđă cu 14—25 lei stârjenul, cum s'a închiriat taxa de 16 lei decasterul (13 palme decimale) din picioare (tariful din Octombrie 1887).

Ne mirăm, cum are să se vinđă chiar acum cu taxa redusă în Decembrie la 7 lei când în multe părți chiar alătura de pădurile deteriorate ale Dobrogei, lemnaria de foc provenită din derănaturile de peste iarnă, pentru nutrirea oilor în pădurile particulare din stânga Dunărei, asemenea lemn se vinđă prin invoiuri anuale, cără nu costă mult nimică !!

Fiind trimis de vecinicele mutări, departe de păduri, la începutul anului 1886; acolo unde Ovidiu prin graniță D-lul Hăsdeu, dice:

„Un pom nu se dorește pe cirea ca în vechime,
„Se scrie un Aconțiu cuvinte de iubire”

Nu putem săt, nici aprecia rezultatele obținute din acest nou sistem de exploatare practicat anul trecut.

Atâtă știm cu siguranță, că din parchetele circumscriptiei a 11-a Constanța, nu s'a făcut de oameni regiet nimică; și că unele par-

chești de balta, de sigur din cauza rejurărilor espuse mai sus, n'au dat că venit nici ieșările personalului.

Pe cătă vreme alegerea și tăierea s'a făcut de cumpărător, bazați pe experiențele din trecut, putem promite că rezultatul din punct de vedere cultural, trebuie să fie foarte mic. Bănuim foarte mult că și cel finanțări trebuie să fie puțin satisfăcător, avându-se în vedere personalul numeros și diurnele că să plătit.

Apropos de personal. Din 4 silvicultori, eventual 6, cătă erau până în anul 1887, când li s'a dat și afacerile domeniile, numărul lor este acum de 27, din care doi șefi de circumscriptie și 25 șefi de ocoale. Din aceștia cel puțin 18, componă și agravează pe nedrept budgetul general al pădurilor; căci lucrările lor sunt de resort pur domenial.

Ce e drept, după noile împărțiri de ocoale revenea fiecărui cu mică excepție, administrarea cătorăva pădurii, de sigur spre a face « înaltă scoală de aplicație a silviculturei », după cum de regulă se spunea tinerilor absolvenți, nou numiți și trimiși în Dobrogea.

Regretând încă odată că nu suntem în poziție a putea cuprinde în acest studiu și sistemul pus în practică anul trecut, închelăm istoricul exploatarilor, resumând mai în vale propunerile noastre de îmfățătire în administrarea și amenajarea pădurilor din România Cis-danubiană.

(Va urma)

Informații

D. Prefect a plecat luni 16 curent, în București de unde se va înapoia probabil adî sau mâine spre a se instala definitiv în Constanța.

Consiliul județean convocat pentru diua de 15, și-a amânat începerea lucrărilor pentru diua de 28 curent.

Tot asemenea membrii camerei de comerț se vor întruni în diua de 28 spre a rezolva lucrările ce sunt în ordinea dilei.

Marți, 17 curent, consiliul comunal a ținut o ședință extra-ordinară în care, între altele, s'a votat fixarea prețului painei astfel: toate categoriile de paine se vor vinđă cu același preț de până acum, având însă o greutate de 1100 grame, în loc de 1000 grame, cătă a fost până acum.

Celor ce sunt dispusi a se supăra pe d-l tipograf Grigoriu pentru cele ce scriem căte odată în ziar le facem cunoscut că d-sa n'are absolut nici un amestec în editarea și redacțiunea ziarului, fiind obligat numai cu tipărirea, fără nici un alt amestec de căt incasarea abonamentelor.

Abonații noștri din comuna Edelchiof, plasa Mangalia, se plâng că nu primesc regulat ziarul. Noi îl trimitem regulat, și nu credem că poșta să nu-l expedieze. Probabil diferit funcționari, locali și ei de inspecție, percepere etc., între cari noi nu avem nici un abonat, și-le apropiază când trec prin comună. Protestăm contra acestei frustrări, și rugăm pe cel în drept a da cuveniente ordine ca să se trimeată ziarul la destinație, căci pentru aceasta plătim regulat debitul poștal.

Pe viitor vom desemna numele complet al celor ce ne fac aceste neajunsuri.

Afaceri școlare.—Cine a zis că dacă așa simțul alterat despre oameni și lucruri, se pare că a avut multă dreptate. Trăind o viață întreagă în mijlocul copiilor, ei consideră pe totă lumea ca astfel.

O decisiune a consiliului profesoral local obligă pe părinții copiilor să trimită copiii la școlile unde vor învăța, iar nu unde convine părinților său la școala din regiunea în care cad.

Anul trecut a trebuit totă intervenirea amicală și stăruitoare a cător-va personage, ca două fetițe ale paditorului de la bariera Tulcea să poată fi mutate în școala No. 1, spre a nu fi silite să facă două kilometri de drum până în școala No. 2 unde erau mai dinainte înscrise.

Sperăm că cu lăsarea anului școlar curent prostia va încrețea. Ti-ar găsit cu cine.

Două fetițe, și poate multe altele pe care nu le știm, ale lucrătorului zidar Mihale Gheorghiu, după strada Pleșnei, situată în dosul școalei No. 1, una în clasa I-a, și alta absolventă a clasei a II-a primară, au trebuit să se lase de școală, nepătând merge la școala No. 2, de departe de un chilometru și jumătate, căci direcția aceleia școale nu vrea să le dea certificat de urmarea claselor, spre a putea intra în clasele respective ale școalei No. 1.

Aceasta e revoltător.

Toamna acum ne explicăm de ce școala greacă găsește de copii, pe când prin cele române știu vîntul.—Cerem d-lui ministru cea mai grabnică intervenire să poată odată pentru tot-dea-una capăt acestel să-mavoinicil nătunge și refractară celul mai elementar bun simț.

Un editor anonim al ziarului nostru ne atrage atenția asupra faptului că d. F. Magnard, directorul ziarului «Figaro» din Paris, ar fi morț de mai multe luni. — E posibil; aceasta nu atinge valoarea articoului «Ziarele din Paris și Provincie» inserat în numerul trecut.

O companie de neguțători de vite a cumpărat din târgul Medgidiet mai multe sute de vite albe, boi și vaci, cu prețuri relativ bune.

Rămăstăm cu politica economică și comercială, dacă Rușilor le convine să cumpere vite de la noi.

Mișcare în port.—O sumă de trenuri cu cereale au venit și continuă să venă de peste Dunăre pe care le depozitează în magazii său le încarcă direct pe vapoare.

Mișcarea în port a fost foarte mare dilele trecute. Au fost dile în care numărul trenurilor s'a urcat la căte 16 pe zi, ceea ce nu a mai permis orașul Constanța. Lipsesc linile de garaj unde să staționeze vagoanele. În toate părțile se construiesc asemenea lini. Pe cheul portului s'așezat două linii. Numai de nu s-ar întâmpla ca la anul 1880, când mai multe vagoane după această linie au fost aruncate de vînt în Mare.

Se anunță sosirea de vapoare cu coloniale și ferărie pentru București.

Cărbunul deja nu se mai expediază de căt prin Constanța. Linile din port sunt absolut insuficiente. Va fi nevoie să se dărâma restul magazinelor de antrepozit. și cu toate aceste se construiesc marchizele impiedicătoare mișcării și periculoase pentru viața lucrătorilor de sub ele.

* * *

Vaporul *Meteor* a cărui reparație s'a terminat după două-deci dile cu mecanici și aduși din București, reințepă cursele, plecând astă-seară spre Constantinopole.

După opiniunea celor din urmă ingineri și mecanici ai Direcției C. F., sub a cărei administrare va intra pe viitor întreg serviciul de navigație maritimă, vaporul poate lucra încă cu succes doi ani viitori.

Cum ramâne dar cu constatarea d-or oficeri de marină cari l-au condamnat la nemiscare până după înlocuirea cazanelor?

Vaporul a fost prea scump cumpărat, prea grăbit reparat în Anglia, repede stricat, și prea în grabă condamnat. Ca în multe altele: grăba strică treaba.

De la 1 Noembrie urmând a fi două trenuri fulger pe săptămână, unul nou: Ostendă-București-Constanța, d-nii ingineri Dragu, fost director al liniei Constanța-Cernavoda și maiorul de marină Coandă, au fost trimiși în Germania spre a cumpăra un nou vapor pentru cursele la Constanța. Constantinopolul urmând a fi în scop să aferă Direcției generale a Căilor ferate mai mulți proprietari de vapoare, între cari și reprezentantul casei Florio-Rubatino, cu cari însă nu s'a putut ajunge la înțelegere.

Prețul cerealelor în obor s'a ridicat în dilele din urmă la peste 5 lei hectolitrul de orz și 8 lei cel de grâu.

Dilele trecute d. general Fotino a facut inspecția serviciilor medicale ale armatei.

La oficiul stărelor civile s'așa următoarele declarări de căsătorii: Constantin N. Rodopulo cu d-ra Vasilicia Petre Vasiliu, d. Hagi Hacic Manuchian cu d-ra Tacuchi A. Gighirian, d. Stefan Ayram cu d-ra Elena Teodor Boscu, d. Haralambie Stelian Sarri cu d-ra Susana Schuller.

Marți la 17 curent, pe la 7 și jumătate seara, o dramă teribilă s'a întâmplat pe stradă Mangaliei, lângă cafe-neaua-cărciumă a lui Leonida, de lângă quartierul de prostituție.

Doi tineri greci, camarazi de arme în armata greacă, anume Haralambie Comnide și Niculașe Atanasiu Domnibriadi, unul croitor pe strada Traian No. 5 și celălalt fost cafegiu, se dușmanea ingrozitor unul pe altul, nu se știe de ce. În acea seară cel din urmă, Niculașe, așându-se cu mai mulți alii prieteni în cărciumă numită, ieșă dintr-însa singur, îndreptându-se spre casele de prostituție, dar nu face că-i va pași și e lovit de un glonț de revolver pe la spate, care îl dărâmă la pămînt. — La sgomotul făcut, cei din cărciumă și trecătorii vîd fugind pe stradă pe împușcător ce ținea încă revolverul în mână.

Lumea alergând după densul, urmăritul Haralambie, un băiat frumos, numai de 24 ani, își trage un glonț în piept, dar neisbutind, se oprește și își trage al doilea glonț sub barbie, cădând imediat mort pe loc.

Imediat a intervenit poliția și procurorul, cari au trimis pe Nicolache

la spital. Nu se crede că va scăpa cu viață, glonțul să răbatându-i corpul.

Afara de dușmania veche dintre ei, trebuie să fie la mijloc și o cauză偶然ă, gelosia din pricina vreunui femei, imprejurul cărora localele de căciună sunt pline în toate serile.

E o nenorocire mare că localele de prostituție sunt situate imediat lângă căciună și chiar în comunicație nemijlocită cu ele.

In toate serile sunt scandale și un sgomot infernal cei fac pe acolo 6-menii fără căptușii cu flașnetele și giambarele din căteva localuri după strădele orașului de sus.

Trebuesc negreșit mutate de pe acolo localele de prostituție la un loc mai ferit de drumul tuturor trecătorilor și muncitorilor, mai cu seamă.

Rugăm pe eei în drept să ia acesta dispoziție neapărată pentru linia acelei părți greu populată a orașului.

D-l Advocat D. Măgaritescu se va muta de la sft. Dimitrie în casele după strada Traian, unde a fost Caseria veche.

Suntem informați că la Societatea de asigurare „Unirea” posturile de agent general în capitală și Casier său încredințat d-lor Simeon Teodorescu fost prefect și colonel Petroni senator.

Felicităm direcționea care știe să atragă asemenea persoane; asemenea numiri sunt o dovadă că actuaia administrație prin energia și corectitudinea sa a știut să ridice creditul Societății „Unirea”.

La 2 Noembrie va trece prin București primul Expres Londra-via-Ostendă-Viena-București-Constantinopol pentru Indi, cunoscut sub numele de *Malle des Indes*.

Cu acest tren vor sosi toți directorii generali ai căilor ferate germane, belgiene, franceze, austro-ungare, precum și directorul general al companiei Wagons Lits.

Direcția generală a căilor noastre ferate pregătește o primire strălucită visitatorilor, cari de aci vor merge să vadă mărețul pod de peste Dunăre și decolo la Constanța.

De la Constanța, vor urma călătorii la Constantinopol.

De Inchiriat Una casă compusă din 5 odăi cu două antreuri, cu bucătărie și curte spațioasă, situată în strada Plevnei, pe malul mării. Doritorii se vor adresa proprietarului d-l P. Grigorescu strada Gărci No. 13.

ANUNCIU

Cu onoare aduc la cunoștința onor. Public că cu începere de la 15 Octombrie c. am aranjat, pe Str. Neptun No. 2,

Un Atelier de Croitorie

în care efectuez tot felul de rochii, precum și orice fel de lingerie.

Croială elegantă. — Execuție promptă

Prețuri foarte moderate

Fiind sigură că onor. Public îmi va da binevoie să concursu, mă grăbesc să exprimă mulțumirile mele, asigurându-l că va rămâne pe deplin satisfacut.

Cu totă stima
Aneta Fregher,
Strada Neptun No. 2, etajul I.

UNIREA

Societate generală de Asigurare Mutuală DIN BUCUREȘTI

Autorizată prin Inaltul Decret Domnesc sub No. 1536 după decisiunea consiliului de miniștri dela 27 Iunie 1877. Monitorul Oficial No. 160 din 16 (28) Iulie

Acestă societate de proprietate asigură, contra incendiului, imobile, fi construite de zid, paină sau gard, fie acoperișul lor cu timișea, olane, șindrilă, trestie, etc. Piată asigurări e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de căt la celealte Societăți care fac o speculă din premiile asigurărilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului Mobile, Mărfuri, Producție, Paie și Nutrețe în Șire, Stoguri, Clai pe Cimp Liber și în Magazii.

Societatea „Unirea” mai face asigurări asupra Vieții în toate combinațiile uzitat și anume:

a). Asociații mutuale de supraviețuire.

b). Asociații mutuale cu produs minimal garantat și cu participare de 85 la sută.

c). Contra-asigurări cu 8 la sută dobândă și fără dobândă.

d). Capitaluri fixe în casă de deces cu beneficiul etăței.

e). Asigurări temporale și
f). Rente viagere în diferite combinații.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindina”, precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mări și corpuși de vase, toate aceste asigurări „Unirea” le face cu prețuri reduse.

Informațiuni și prospecțe se dau în București, la Direcția generală str. Domnei No. 2, iar în districte la agenții respective din orașe.

Direcția generală

Societatea de Asigurare mutuală Unirea

LIBRARIA și T.POGRAFIA „UNIVERSALA”

GR. M. GRIGORIU

36—Piața Independenței—36

LIBRARIA

Este asortată cu tot ce se atinge de articole de librărie; precum:

Papeterie bogat montată, cărți scolare, de științe și diferite Române în limba

ROMANA și FRANCEZA

Articole de pielărie, albume de fotografii și poezii, port-portrete etc. etc.

Colecții de diferite tablouri, cornise pentru fotografii.

JUCARII DE COPII și PAPUȘI.

Parfumerie și săpunuri, Note pentru Piano din țară și străinătate.

CONSTANTĂ

36—Piața Independenței—36

TIPOGRAFIA

Asortată cu diferite litere tactura cea mai modernă poate efectua ori-ce lucrare precum:

Cărți, Ziar, Afise, Registre, Adrese, Circulați, etichete, Cărți de vizită de logodnă, bilete de nuntă, și de doliu.

Deposit de tot felul de imprimate și registre necesare Domnitor perceptori, Onor.

Primarii, Epitropielor de Biserici

LEGATORIE DE CARTI

Efectuarea promptă și prețurile căt se poate de moderate.